

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 134/05

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Z. P., bytom K., zastúpenej advokátom JUDr. M. R., K., ktorou namieta porušenie jej základného práva na spravodlivé súdne konanie uznesením Okresného súdu Košice I z 27. apríla 2005 sp. zn. 29 Er 2135/04, a takto

rozhodol:

Sťažnosť Z. P. odmieta pre neprípustnosť.

Odôvodnenie:

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. mája 2005 doručená sťažnosť Z. P., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na spravodlivé súdne konanie Okresným súdom Košice I (ďalej len „okresný súd“) uznesením z 27. apríla 2005 sp. zn. 29 Er 2135/04, ktorým boli jej námietky proti upovedomeniu exekútora o začatí exekúcie zamietnuté. Proti tomuto uzneseniu nebolo pripustené odvolanie. Sťažovateľka tvrdí, že neprípustenie odvolania proti tomuto uzneseniu znamená „... *odopretie základného práva na spravodlivé súdne konanie...*“.

Sťažovateľka preto navrhla, aby ústavný súd vyslovil, že napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jej základné právo na spravodlivé súdne konanie, zrušil toto rozhodnutie a vrátil vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh (aj sťažnosť) predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Splnenie ústavných a zákonných predpokladov na podanie sťažnosti, ktoré sú uvedené v ustanoveniach ústavy a zákona o ústavnom súde, odôvodnila sťažovateľka tak, že proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí námietok nebolo prípustné odvolanie.

V exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku má však povinný viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov. K takým právnym prostriedkom patria návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

Z Exekučného poriadku vyplýva, že jedným z prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní sú námietky podľa § 50. Nie je to však jediný prostriedok obrany povinného, a navyše ani najúčinnjší prostriedok ochrany práv povinného z dôvodu, že v prípade nevyhovenia námietkam nie je možné takéto rozhodnutie napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli alebo neboli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa.

Sťažovateľka o týchto možnostiach ochrany jej práv v exekučnom konaní neuvažovala. Zamerala sa len na to, že podľa jej názoru mal byť pripustený riadny opravný prostriedok.

Tento prístup sťažovateľky k ochrane jej základného práva na spravodlivé súdne konanie nie je v súlade s čl. 46 ods. 4 ústavy, ktorý ustanovuje, že podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon. V tomto prípade je to Exekučný poriadok, ktorý však proti uzneseniu o zamietnutí námietok nepripúšťa odvolanie (§ 202 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), lebo to by predpokladalo výslovnú úpravu možnosti použiť taký opravný prostriedok priamo v Exekučnom poriadku.

Sťažovateľka mala na ochranu namietaného porušenia označených základných práv právne prostriedky, ktoré nevyužila, a preto v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde senát ústavného súdu odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) ako neprípustnú (IV. ÚS 211/03).